

UCHWAŁA Nr 124/XVI/20

Rady Gminy Boguty-Pianki

z dnia 30 grudnia 2020 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
w Gminie Boguty-Pianki na 2021 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378) oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 t.j.) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1.

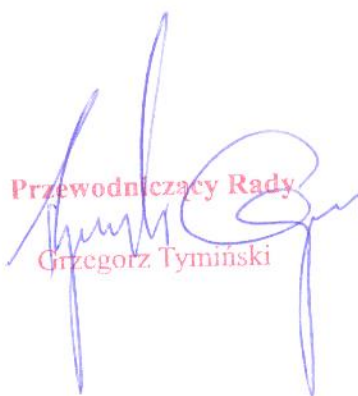
Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Boguty-Pianki na 2021 rok, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Grzegorz Tyminski

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE BOGUTY-PIANKI NA 2021 ROK

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Boguty-Pianki na 2021 rok przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 t.j.). Jest on kontynuacją Programu z 2020 roku. Przeciwdziałanie i zwalczanie narkomanii jest zadaniem własnym gminy, którego realizacja wynika z ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii określa procedurę w zakresie przeciwdziałania zjawisku narkomanii. Przeciwdziałanie narkomanii jako zadanie własne gminy realizowane jest przez odpowiednie kształtowanie społeczne akceptowanych zachowań m.in. poprzez działalność oświatowo-wychowawczą, edukacyjną, informacyjną, zapobiegawczą, kierowanie na leczenie, reintegrację osób uzależnionych, ograniczenie szkód zdrowotnych.

Program jest zgodny z założeniami:

- 1) Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 t.j.);
- 2) Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 t.j.);
- 3) Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378).

ROZDZIAŁ I

Postanowienia ogólne

Narkomania nie jest tylko tragedią ludzi uzależnionych i ich rodzin, ale również problemem społecznym. Stąd też podejmowane są wysiłki zmierzające do jej zwalczania i zapobiegania.

Narkomania jest chorobą, która wymaga od osób uzależnionych udziału w ambulatoryjnych programach leczenia bądź w stacjonarnych ośrodkach rehabilitacyjnych. W niektórych przypadkach wymagane jest odtrucie organizmu, by móc rozpocząć leczenie. Ponieważ efektywność leczenia osób uzależnionych od narkotyków jest mała na całym świecie, a więc także i w Polsce, a ryzyko wystąpienia różnego rodzaju poważnych szkód zdrowotnych znacząco wzrasta, zasadnym jest prowadzenie i finansowanie programów redukcji szkód oraz programów rehabilitacyjnych. Jednakże najważniejszym elementem procesu przeciwdziałania narkomanii jest profilaktyka prowadzona w środowisku lokalnym.

ROZDZIAŁ II

Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki

Dla potrzeb opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii przeprowadzono w roku 2017 Diagnozę problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki. Stanowi ona podstawę opracowania celów głównych i szczegółowych programu. W badaniu udział wzięło 100 osób dorosłych oraz 94 uczniów szkół podstawowych i gimnazjum.

Badania obejmowały następujące zagadnienia:

- dane statystyczne dotyczące problemów społecznych w latach 2014-2016
- lokalne zagrożenia społeczne w grupie dorosłych mieszkańców
- problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży.

1. Podstawowe problemy społeczne w opinii mieszkańców Gminy Boguty-Pianki.

Na podstawie odpowiedzi udzielonych przez mieszkańców na temat problemów społecznych otrzymaliśmy następujące odpowiedzi:

Które z problemów uważa Pan/i za najważniejsze?*	
Zanieczyszczenie środowiska	29%
Bezrobocie	53%
Kryzys rodzinny	39%
Wzrost przestępczości	34%
Alkoholizm	42%
AIDS	11%
Zubożenie społeczeństwa	10%
Narkomania	44%

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

Bezrobocie postrzegane jest jako jedno z najważniejszych zagrożeń – 53%. **Zagrożenie narkomanią (44%).** Gdy dodamy do tego alkoholizm – 3 miejsce i 42% otrzymamy pełny obraz tego, jak mieszkańcy Gminy Boguty-Pianki postrzegają problemy związane z uzależnieniami.

2. Młodzież a narkotyki

W ostatnich latach dawał się zaobserwować wyraźny wzrost skali problemów wynikających z zażywania narkotyków. Działo się tak głównie za sprawą młodzieży, choć docierają także sygnały o wzroście zainteresowania narkotykami przez osoby dorosłe. Pojawiły się nowe substancje odurzające, a także nowe wzory ich zażywania. Od 2007 roku wyraźnie zmniejsza się liczba osób używających narkotyków dożylnie (np. „polskiej heroiny”). Zadziałał tu prawdopodobnie głównie lęk przed zarażeniem wirusem HIV. Generalnie jednak od początku lat dziewięćdziesiątych odsetek uczniów sięgających po narkotyki wzrósł znacznie, osiągając średni poziom europejski.

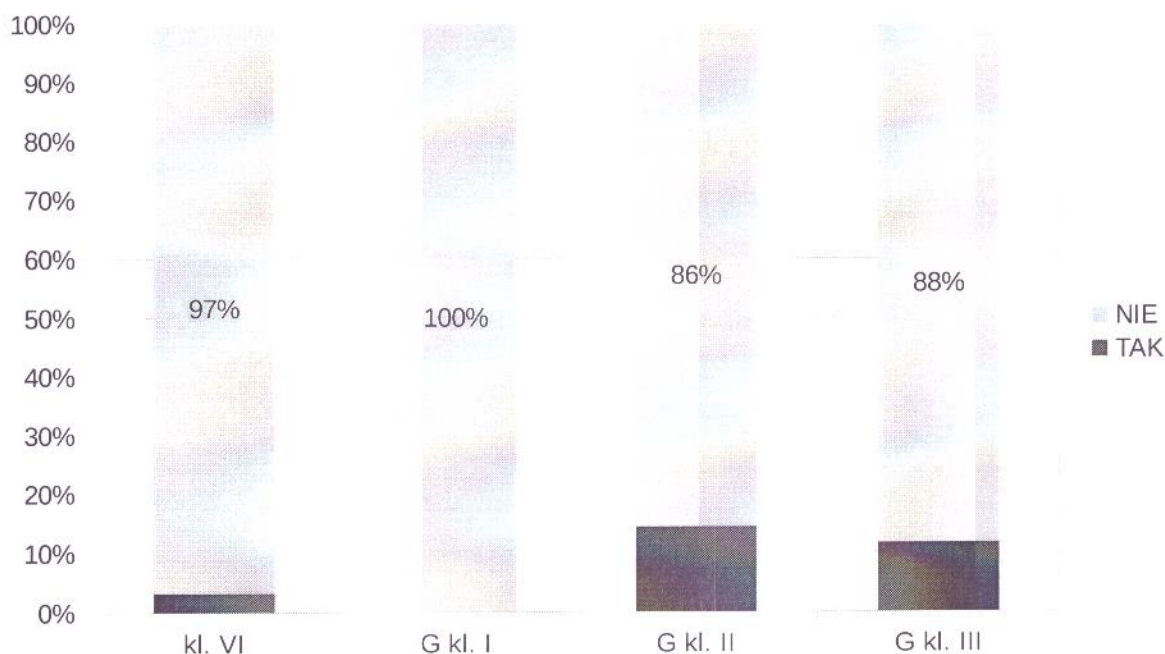
Opierając się na Diagnozie mamy wynik pytania: Ilu twoich kolegów zażywa narkotyki?

Ile twoich kolegów zażywa narkotyki?	Klasa VI	Gimnazjum klasa I	Gimnazjum klasa II	Gimnazjum klasa III
większość	0	0	0	0
około połowy	0	0	0	0
mniejszość	1	0	0	0
pojedyncze przypadki	2	1	2	4
nikt	29	18	14	23

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

Młodzież szkół Gminy Boguty-Pianki spostrzega problem zażywania narkotyków przez swoich rówieśników jako marginalny. Młodzi ludzie, jeśli już dostrzegają takie zjawisko, to głównie jako pojedyncze przypadki.

Kolejnym badanym przez nas obszarem był osobisty stosunek uczniów do narkotyków. Oto odpowiedzi na pytanie: „Czy kiedykolwiek miałeś kontakt z jakimiś środkami odurzającymi”.

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

Niewielka ilość uczniów szkół Gminy Boguty-Pianki przyznaje się do kontaktów ze środkami odurzającymi.

Jakie środki są najczęściej zażywane przez uczniów?

Najczęstsze środki	Klasa VI	Gimnazjum klasa I	Gimnazjum klasa II	Gimnazjum klasa III
<i>środki nasenne</i>	0	0	0	0
<i>kokaina</i>	4	1	0	1
<i>marihuana, haszysz</i>	1	4	0	0
<i>amfetamina, heroína</i>	3	2	0	1
<i>ecstasy</i>	4	0	0	1
<i>inne</i>	2	1	0	3
<i>nie wiem</i>	20	12	15	21

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

Najczęściej używanymi środkami odurzającym jest amfetamina, heroina i kokaina. Towarzyszy często temu powszechne przekonanie młodych ludzi o małej szkodliwości tych substancji.

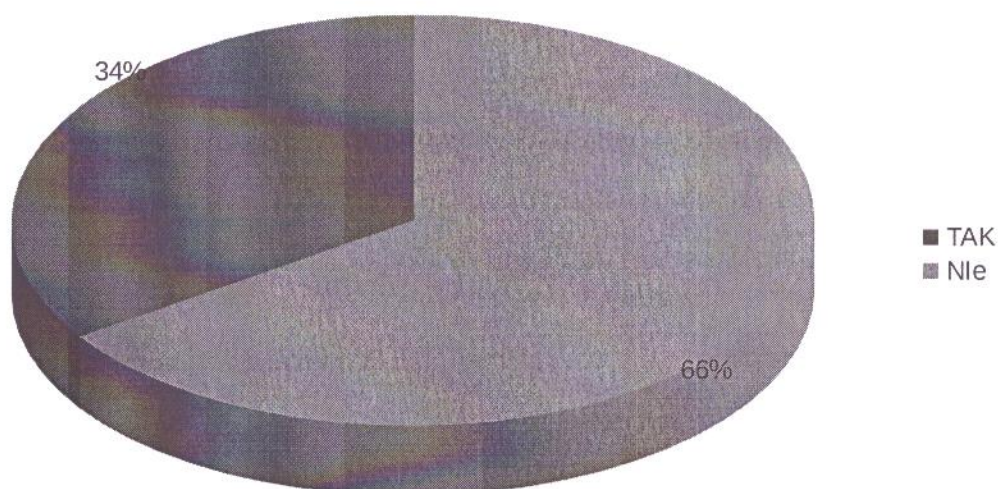
Bardzo istotną sprawą jest pytanie o częstotliwość kontaktów z narkotykami.

Czy miałeś kontakt ze środkami odurzającymi?	Klasa VI	Gimnazjum klasa I	Gimnazjum klasa II	Gimnazjum klasa III
<i>Kiedykolwiek</i>	1	0	0	3
<i>W ciągu ostatnich 12 miesięcy</i>	0	0	0	1
<i>W ciągu ostatnich 30 dni</i>	0	0	0	0
<i>Nie miałem kontaktu</i>	31	19	15	22

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

Jednym z podstawowych sposobów radzenia sobie z problemem narkomanii powinny być oddziaływania profilaktyczne. Zobaczmy jak swoją wiedzę o zagrożeniach związanych z używaniem narkotyków oceniają sami uczniowie.

Czy według ciebie wiedza o narkotykach i skutkach ich działania jest wśród młodzieży wystarczająca?

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

Tylko co trzeci z badanych uczniów wyraża przekonanie o posiadaniu przez jego rówieśników wystarczającego poziomu wiedzy o działaniu środków odurzających, zaś pozostali ankietowani odczuwają deficyt w tym zakresie. A przecież wiedza na ten temat nie powinna być tematem tabu. Należy z młodymi ludźmi rozmawiać o ich problemach, powinno się mówić o sposobach, jakimi mogą być nakłanianie do wzięcia narkotyku i jak sobie w takich sytuacjach radzić.

W związku z tym chcieliśmy się dowiedzieć, **czy uczniowie rozmawiają o narkotykach z rodzicami**. Otrzymaliśmy następujące odpowiedzi:

Czy uczniowie rozmawiają o narkotykach z rodzicami?	Klasa VI	Gimnazjum klasa I	Gimnazjum klasa II	Gimnazjum klasa III
TAK	28%	16%	7%	22%
NIE	72%	84%	93%	78%

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

W naszych badaniach sprawdzaliśmy też, jak wygląda dostępność do środków odurzających w szkołach Gminy Boguty-Pianki. Zapytaliśmy, **czy uczniowie spotkali osobę, która rozprowadza narkotyki**:

a/ w szkole:

xxx	Klasa VI	Gimnazjum klasa I	Gimnazjum klasa II	Gimnazjum klasa III
TAK	0	0	0	1

b/ poza szkołą:

xxx	Klasa VI	Gimnazjum klasa I	Gimnazjum klasa II	Gimnazjum klasa III
TAK	3	0	0	3

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

Chcieliśmy się dowiedzieć jaka jest dostępność do narkotyków, ponieważ ma ona bardzo istotny wpływ na sięganie po te substancje. Na pytanie: „**Gdzie według ciebie najłatwiej można kupić narkotyki?**” młodzi ludzie podają, że:

xxx	Klasa VI	Gimnazjum klasa I	Gimnazjum klasa II	Gimnazjum klasa III
<i>nie znam takich miejsc</i>	68%	58%	85%	65%
<i>szkoła</i>	0%	0%	0%	4%
<i>dyskoteka, pub</i>	19%	16%	8%	15%
<i>mieszkanie dealera</i>	9%	12%	7%	4%
<i>inne miejsca</i>	4%	14%	0%	12%

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

Jak z tego widać, młodzi ludzie mają przekonanie, że w narkotyki można najszybciej zaopatrzyć się na dyskotecie czy w pubie, ale kupno środka odurzającego w innych miejscach też nie następuje trudności.

68% szóstoklasistów, 58% uczniów I klasy gimnazjum, 85% uczniów II klasy gimnazjum i 65% uczniów III klasy gimnazjum nie zna takich miejsc. Są to odpowiedzi pozytywnie diagnostyczne – świadczą o tym, że ta część uczniów nie jest prawdopodobnie zainteresowana dostępem do substancji psychoaktywnych.

3. Problemy narkotykowe oczyma dorosłych.

Pytania dotyczące problemów narkotykowych zadaliśmy także dorosłym mieszkańcom Gminy Boguty-Pianki.

Czy Pana/i zdaniem dostęp do narkotyków w Pana/i okolicy jest:

<i>Zdecydowanie łatwy</i>	6
<i>Raczej łatwy</i>	14
<i>Zdecydowanie trudny</i>	4
<i>Raczej trudny</i>	22
<i>Nie wiem</i>	54

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

Zapobieganie narkomanii:

Programy profilaktyczne w szkołach

Świetlice opiekuńczo-wychowawcze realizujące programy profilaktyczne

Działania z zakresu podnoszenia poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i możliwości zapobiegania temu zjawisku

Kampanie edukacyjne obejmujące problematykę narkomanii

ROZDZIAŁ III

Cele programu

Celem Programu Przeciwdziałania Narkomanii są działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu problemów związanych z narkomanią na terenie gminy, zmniejszenie rozmiaru problemów, które aktualnie występują oraz ulepszenie sposobów ich rozwiązywania, a w szczególności:

- 1) Ograniczenie dostępności i używania narkotyków wśród dzieci i młodzieży oraz związanych z tym problemów społecznych;

- 2) Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na tematy związane z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku;
- 3) Opóźnienie inicjacji narkotykowej;
- 4) Promocja zdrowego stylu życia;
- 5) Zminimalizowanie ryzyka kontaktu młodzieży ze środkami odurzającymi w okresie wakacji;
- 6) Diagnoza i aktualizacja problemów związanych z zagrożeniem używania substancji psychoaktywnych, stanu zjawiska i jego specyfiki środowiskowej;
- 7) Unowocześnienie programów profilaktycznych i dostosowanie ich do zdiagnozowanych potrzeb.

ROZDZIAŁ IV

Zadania programu

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób, uzależnionych od narkomanii i zagrożonych uzależnieniem oraz kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomani, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

ROZDZIAŁ V

Sposób realizacji zadań

1. Upowszechnianie informacji dotyczących adresów instytucji i miejsc, gdzie osoby dotknięte pośrednio i bezpośrednio problemami uzależnień mogą skorzystać z bezpośredniej pomocy psychologicznej i uzyskać specjalistyczną, fachową pomoc.
2. Podejmowanie działań zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego osób uzależnionych, finansowanie kosztów przeprowadzenia badań w przedmiocie uzależnienia od narkomanii.
3. Organizacja i finansowanie działań w zakresie rozwiązywania problemów uzależnienia od narkotyków dla różnych grup zawodowych m.in. nauczycieli, pracowników socjalnych, policjantów, służby zdrowia oraz członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Rozwijanie współpracy z placówkami i instytucjami zajmującymi się pomocą psychologiczną, socjalną, prawną, interwencją w kryzysie, profilaktyką, terapią i rehabilitacją.
5. Organizowanie i finansowanie lokalnych imprez profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży.
6. Organizowanie zajęć sportowo rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży w celu zajęcia wolnego czasu dla zdrowego, sportowego stylu życia.
7. Finansowanie programów zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów.
8. Finansowanie, koordynacja oraz nadzór i kontrola realizacji programów profilaktycznych w szkołach z terenu gminy.
9. Finansowanie szkoleń pedagogów szkolnych, nauczycieli i wychowawców w kierunku budowania nowoczesnych systemów profilaktycznych przeciwdziałających uzależnieniom.
10. Finansowanie zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, w zakresie przeciwdziałania narkomanii.
11. Finansowanie zakupu do Biblioteki Publicznej Gminy Boguty-Pianki, literatury poświęconej problematyce uzależnień.

12. Promocja imprez kulturalnych i zdrowego stylu życia m.in. festyny, zawody sportowe itp.
13. Dofinansowanie profilaktycznych i terapeutycznych obozów i kolonii dla dzieci i młodzieży.
14. Ograniczenie możliwości zakupu i spożycia narkotyków, papierosów przez nieletnich – kampanie edukacyjne.
15. Edukacja rodziców i wychowanków w zakresie pomagania młodzieży w utrzymaniu abstynencji.
16. Organizowanie systemu pomocy rodzinom osób uzależnionych od alkoholu poprzez, uruchomienie punktu informacyjnego w zakresie możliwości uzyskania pomocy i porad prawnych dotyczących problemów rodzinnych wynikających z nadużywania narkotyków.
17. Wspieranie finansowe i organizacyjne instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych realizujących swe działania statutowe związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów z narkomanią.
18. Zakup materiałów pomocniczych służących realizacji działań profilaktycznych i terapeutycznych tj, fachowe czasopisma, książki, plakaty, broszury, ulotki itp.
19. Współpraca i wspieranie ruchów samopomocowych.
20. Współpraca z innymi organizacjami i jednostkami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów z narkomanią.
21. Przedstawianie Radzie Gminy przez Wójta wniosków do aktualizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Boguty-Pianki na 2021 rok.
22. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Boguty-Pianki na 2021 rok jest realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogutach-Piankach.

ROZDZIAŁ VI

Adresaci programu

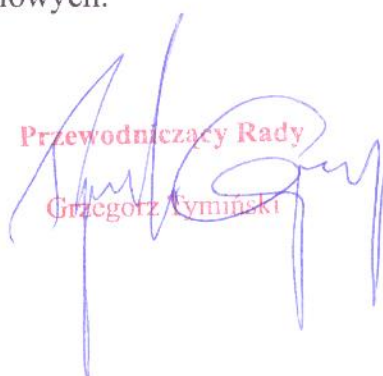
Adresatami programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Boguty-Pianki a w szczególności następujące grupy osób:

- 1) Osoby uzależnione od narkotyków;
- 2) Dzieci i młodzież szkolna (w tym dzieci ze środowisk zagrożonych narkomanią);
- 3) Rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem narkomanii;
- 4) Jednostki zajmujące się pracą z rodzinami dysfunkcyjnymi, w których występują problemy związane z uzależnieniami, placówki oświatowe, instytucje kultury, pracownicy Urzędu Gminy Boguty-Pianki, pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej oraz wszyscy, którym zależy na promowaniu zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów oraz szerzenia idei trzeźwości w środowisku lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

ROZDZIAŁ VII

Źródła finansowania programu

Źródłem finansowania zadań ujętych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii są wyodrębnione w budżecie gminy środki finansowe uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Przewodniczący Rady
Grzegorz Tymański